

KADINLIK, ERKEKLİK VE ÖTESİ

Zeliha ELİAÇIK, 6 Mayıs 2020

<https://zelihaeliacik.com/2020/05/06/kadinlik-erkeklik-ve-otesi/>

KADINLIK VE ERKEKLİK: YARATILIŞ MI SEÇİM Mİ?

Yemen’de, Suriye’de, Ürdün’de, Avrupa’da ve Türkiye’de çeşitli suretlerde, şekillerde ve libasta karşıma çıktılar. Bazen bir yoldaş bazen bir talebe bazen bir hoca bazen de bir âşık ve dosttular. Hangi coğrafya olursa olsun karşılaştığım erkek ve kadınlarda ortak nüveyi gördükçe insanlığın ortak yasaları karşısında hürmetim arttı. İnsanın içinde devindiğin kültürün ona verdiği biçimlerin insanın öz tabiatını örtemeyişini de hayretle izledim.

Gender teorileri ışığında kadın ve erkek eşitliğinin kapitalizm çağında metalaştırıldığı ve insanlara sadece bir “his” verdiği görülüyor. Her şeyi olabileceği “hissi” insana cazip geliyor.

Kadının tabiatı -istisnai durumlar dışında- ait olmak, korunmak ve sevilme istiyor; erkek saygı, otorite ve bazen bir kahraman olmak istiyor. Erkeğin muradı kadının hem kahramanı hem de çocuğu olmak. Nietzsche bunu “Kadın kendini teslim eder, erkek de teslim alır. Toplumsal anlaşmalar yoluyla ve iyi niyetle mutlak adalet sağlamak için ne kadar uğraşılırsa uğraşılırsın bu doğa yasası aşılamayacaktır” diyerek ifade eder. Yine aynı Nietzsche kadına seslenerek “Gerçek bir erkeğin içinde bir çocuk gizlidir. Haydi kadınlar gelin ve erkekteki çocuğu ortaya çıkarın!” diyerek kadınları bedendeki ruhu, sertlikteki yumuşaklığı ve kudretteki merhameti çıkarmada erkeğe yardıma çağırır.

Değişen sosyal ekonomik sistemlerde gerçekleşen değişiklikler kaçınılmaz olarak aileyle birlikte kadın erkek arasındaki ilişkileri ve bunların kendilik algılarını da etkiledi. Geleneksel bağlardan kopan modern insan; erkek ve kadının klasik rollerinden ve klasik ilişki biçimlerinden de kopmaya çalışıyordu. Modern çağın kadına ve erkeğe vadettiği şey yeni bir şeydi. Yeni bir erkek, yeni bir kadın ve yeni bir ilişki biçimi. Ama nasıl? Erkeğin ve kadının önünde sonsuz ihtimaller, seçenekler ve bilinmezler duruyordu. Hannah Arendt’in de dediği gibi “Ne nedir?” sorusuna verilen her cevap, getirilen her tanım politik bir eyleme dönüşüyor ve hegemonya riski taşıyor.

Kadına ve erkeğe dair klasik roller, bize öteden beri empoze edildiği gibi erkek egemen bir toplumda yetişmiş Doğulu bir kafanın ürünü gibi algılansa da bunun böyle olmadığını, kendi dünyasını “dünya” sanmayanlar pekâlâ bileceklerdir. Bu kabilden, Doğu Almanya’da büyümüş, hiçbir dinî inancı olmayan arkadaşım Sarah hayretimi uyandıran şu sözlerle bana çağın ruhunu şikâyet ediyordu; Doğulu kadınların erkeklerle ilişkilerindeki “tutuculuklarına” imrendiğini anlatıyor ve ben onda cins-i latifin Doğu’da ve Batı’da değişmez tabiatıyla karşılaşıyordum:

“Bana sorarsan siz Müslüman kadınlar en iyisini yapıyorsunuz. Ben de evlilik ya da bağlayıcı bir ilişki umuduyla başlıyorum tüm ilişkilerime ama erkekler artık bunu istemiyor. Ve ben her ilişki bittiğinde bomboş, tepesinden yuvarlandığım uçurumlarla baş başa kalıyorum. Sadece yalnız kalmama için bu tür ilişkilerde devam ediyorum. Boşluk hissi ve belkilerle, bir umutla hayatta tutunacağım güven dolu o eli arıyor ve bekliyorum. Güven demek bağ demektir.”

“KADIN DOĞULMAZ, KADIN OLUNUR.”

ÜNLÜ FRANSIZ FELSEFECİ VE YAZAR SIMONE DE BEAUVOIR’IN BU SÖZÜ ASLINDA GENDER TEORİLERİNİN DE TEMEL TEZİYDİ.

Arap ülkelerinde ve İran’da bulunduğum sırada kadınların aile içinde ve sosyal ortamlarda da kadın kimliklerini Türk kadınına nispetle daha tabii olarak yaşadıklarını fark ettim. Bunun yanı sıra orta sınıf çalışan veya ev hanımı olan kadınlarda annelik ve kadınlığın birbirine tercih edilir şeyler olmadığını gözlemlediğimi söyleyebilirim. Kadınların erkeklerle yarıştığına şahit olmadım hiç. Ancak Arap kültüründe neredeyse ayıp sayılan ve aşağılanan “bedenle iş yapma”nın kadında yansıması, kadınların evde hizmetçi ve dadılarca hizmet edilen “kraliçeler” rolünü oynamaları oluyordu. Ev işleri ya da annelik evi ve aileyi ayakta tutmak için zaruri roller değillerdi. Ev ve çocuklar, başkasına emanet edilebilir, her şey ihmal edilebilir ama kadınlıktan taviz verilemezdi. Türk kadınında gördüğüm “ailesi için saçını süpürge etme” anlayışına da Arap coğrafyasında pek rastladığımı söyleyemem. Bunun sebepleri muhtelif olabileceği gibi, kendi tecrübelerimle mahdud bu görüşümü tüm Arap kadınlarına has kılamam. Ancak Türklere kadının, aile içinde iktidarını analık üzerinden tesis ederken, Arapların bunu kadın kimlikleri üzerinden yapıyor olduklarını seziyorum.

Modern insan kendisini merkeze alarak Tanrı’yı, dünyayı ve onlarla olan ilişkisini şimdiye kadar kendisine sunulan biçimleri reddediyor; her şeyi yeniden tanımlıyor.

Çağımız insanı kültüründen, coğrafyadan ve dinden bağımsız olarak bir savrulmalar çağında yaşıyor. Çağın insanı bir uçtan öbür uca savruluyor. Hegel’in tez ve antitez örgüsü içinde kadın ve erkek iktidar alanları da birbirini inkâr eden süreçler gibi yaşıyor. Sanayi devrimi sonrası yeni ekonomik-toplumsal düzen, sınırları çok keskin ve yeni bir iş bölümünün sonucu olarak katı ve değişmez kadın ve erkek rolleri tahakküm etti. Batı’nın üstünlük histerisiyle özgürlük ve eşitlik savunuculuğu yapmasına rağmen Batı ulus devletinin temelini ırk ve cinsiyet yani biyolojik eşitsizlikler oluşturuyordu. 19. yüzyıl sonunda düşünür Pankaj Mishra’nın isabetle işaret ettiği gibi Yahudisiyle, Müslümanıya, Batılı ve Doğulusuyla erkekler eş zamanlı olarak kaybedilen erkekliğini her iki cinse de katı, sınırları keskin roller biçerek geri almaya gayret ediyorlardı. İçlerinde aydınlanmacı pek çok filozofun da bulunduğu çoğu felsefeci, siyasetçi ve edebiyatçı Batılı erkeğin kadın düşmanlığı olarak yorumlanabilecek düşünceleri bu nedenle şaşırtıcı değildi. Nietzsche “Kadınlara giderken kırbacı unutmayın”

diyor, Kant kadının pratik aklını küçümsüyor, Goethe eşitlik şarkısıyla terbiye edilmiş her kulağı rahatsız edecek şu cümlelerle kadına vazifesini hatırlatıyordu:

“Kadın kaderine ve yaratılışına yazıldığı gibi hizmet etmeyi öğrenmeli. Zira sadece hizmet ederek sultan olunabilir. Evde ona mahsus iktidara ve güce erişmesi de ancak böylelikle mümkündür.”

19. yüzyılın bu biyolojik cinsiyet ve ırk farklılıklarını vurgulayan ruhu 20. yüzyılda faşizmde zirvesini yaşarken, 1955 yılında John Money isimli bir psikiyatrist, bu kadın karşıtı havaya bilimsel bir teori ile karşılık veriyordu.

İTİBARSIZ BİR BİLİM ADAMININ ZAFERİ: GENDER TEORİSİ

“Kadın doğulmaz, kadın olunur.” Ünlü Fransız felsefeci ve yazar Simone de Beauvoir’ın bu sözü aslında gender teorilerinin de temel teziydi. Gender teorisi karşıtlarının ifadesiyle gender ideolojisinin sosyal bilimlerde popüler hâle gelmesiye onu toplumsal cinsiyet şeklinde ilk olarak kullanan John Money sayesinde oldu.

Ancak sonraları sadece geleneksel kadın erkek rollerini değil, klasik dillerin cinsiyete dayalı gramerini bile değiştirmeyi başaran gender teorisinin ispatı için Money’in Reimer kardeşler üzerinde yaptığı deney başarısız olmuş ve onun bilim camiasındaki itibarını sarsmıştı. Money, cinsiyeti, kadınlığı ve erkekliği bedenden ve yaratılıştan bağımsız, toplumsal ve kültürel konseptler olarak tanımlıyordu. İkiz erkek kardeşten biri olan David, çocukken hastanede yapılan yanlış bir müdahale sonucu erkeklik organını kaybetmiş ve anne babası tarafından Money’e getirilmişti. David, Money için gender teorisini ispatlamak adına bulunmaz bir fırsattı. İkiz erkek çocuklardan biri erkek kalırken, tüm gen yapıları aynı olmasına rağmen David bir kız cinsiyetine dönüşebilirse cinsiyetlerin biyolojiden bağımsız, kültürel ve psiko-toplumsal modeller olduğu kanıtlanmış olacaktı. Küçük bebek, erkek kardeşiyle birlikte Money’in uyguladığı çok etik olmayan ve pornografik terapi süreçlerinden geçirilerek dönüştürülecekti. Ancak daha 2 yaşında hadım edilen David -yeni adıyla Brenda- giydirilen kız elbiselerini yırtıyor, kendisine dayatılan cinsiyeti kabullenmiyordu. Nitekim genç adam sonradan yeniden erkek olabilmek için pek çok ameliyat geçirir ve nihayet yaratıldığı doğal cinsiyetine döner. Artık yeniden David’dır. Ancak 38 yaşında kendisinden önce intihar eden ikiz kardeşi gibi o da hayatına son verir. Money bu başarısız gender deneyi ve kariyer hırsından dolayı çocukları bu deneye alet ettiği için bilim çevrelerinde itibarını kaybeder.

Ancak Money’in Gender Teorisi, 1990’lı yıllarda BM tarafından yeniden gündeme alınmasıyla sadece uluslararası kongrelerin ve seminerlerin ana konusu olmakla kalmaz, üniversitelerde de sayısız Gender bölümü açılır. Pek çok Batılı ülkede sol ve liberal tandanslı iktidarlarda kısa sürede Gender teorisini ve cinsiyet eşitlikçi uygulamaları yürürlüğe koyar. Almanya’da 2000’li yılların başında kadınların iş ve sosyal hayatta yaşadığı dezavantajları gidermek amacıyla başlatılan “Gender meanstreeming”, köklü bir yazı diline ve ritüellerine sahip Alman

dilini “terbiye” etme sürecine kadar evrilir. Geçen haftalarda bazı eyaletlerde resmî yazışmalarda mümkün olduğunca cinsiyet belirtici “bay” ve “bayan” ifadesinden kaçınılması, bunun kaçınılmaz olduğu durumlarda da gramer olarak dişilik ekinin alınmasının tavsiye edildiği basına yansdı.

Gender ideolojisinin en erken başarı gösterdiği ülkelerden İsveç'teyse okullarda İsveççede mevcut kız ve erkek cinsine işaret eden iki ayrı zamir yerine, nört olmak maksadıyla “hen” diye bir zamir “icad” edilerek bunun kullanılmasına karar verildi. Almanya'da yakın zamanda bebeklerin kimliklerine “üçüncü cins” seçeneği eklenirken, eşcinseller arası evlilik yasal hâle getirildi. Gender tartışmalarının geldiği bu nokta, gender tartışmalarının heteroseksüelliği bir anormalite ve homoseksüelliği de bir normalite hâline getirmeyi hedeflediği fikrini pekiştiriyor. Ancak pek çok bilim adamı ve düşünür kelimelerden ve dillerden silinen ancak her gün bedenleri tarafından kendilerine hatırlatılan cinsel kimlikleriyle yüzleşen çocukların ve gençlerin bir tür ideolojik “iğdişe” uğradıklarını düşünüyor. Eşitliği ve özgürlüğü abartık diyen ünlü İsveçli psikiyatrist David Eberhardt, gender ve eşitlik konularında bizi izlemeyin diyerek başka ülkeleri uyarıyor:

“Hen’ resmî olarak İsveç diline girdi. Bununla çocuklara ‘she’ ya da ‘he’ yani cinsiyet belirtici şahıs zamiriyle hitap edilmesinin önüne geçilmek isteniyormuş... Bu çocukların istismar edilmesidir esasında. Allah’tan şimdiye kadar çok az okulda kullanılıyor. İşte bu eşitlemecî anlayış, çocukların gelişimine dair biyolojik pek çok gerçeği ve farkı görmezden geliyor. Ergenlik çağındaki erkek çocuklarının ciddi sorunları var. Okullarda ne yapacaklarını bilemez hâlde çaresiz dolaşıyorlar, zira artık kimse onlara erkek çocuğu gibi davranmıyor... Bizi sakın takip etmeyin, zira biz sınırı aştık. Özgürleşme bir dogmaya dönüştü.”

İlginç olan Alman filozof Hanna Barbara Gerl-Fal- Kovitz’ in işaret ettiği gibi gender ideolojisinin terminolojisini tiyatrodan almasıydı. Sürekli olarak kadın ve erkek rollerinden bahsediyor, kurgudan yola çıkılıyor.

YARATILIŞ MI SEÇİM Mİ?

Kadınlık ya da erkeklik: Bir Nesne Ve Maske Olarak İnsan Bedeni

Endüstrileşmeyle sadece geleneksel yapılar, ekonomik ve sosyal bağlar değil, son kertede insanın kendisi ve cinsiyeti de bir kurgu olarak “belirsiz ve flu” bir hâl alıyordu. Modern insan kendisini merkeze alarak Tanrı’yı, dünyayı ve onlarla olan ilişkilerinin şimdiye kadar kendine sunulan biçimlerini reddediyor; her şeyi yeniden tanımlıyordu. Cinsiyet de bundan payını aldı. Kadınlık ve erkeklik biyolojik bir gerçeklik olarak değil de gender teorisi ışığında seçilebilir ve değiştirilebilir psikolojik-toplumsal kurgusal kimlikler olarak tanımlanıyordu. O hâlde kadın veya erkek olmak seçilebilir bir şeydi. Burada ilginç olan Alman filozof Hanna Barbara Gerl-Falkovitz’in işaret ettiği gibi gender ideolojisinin dilini tiyatrodan almasıydı.

Sürekli olarak kadın ve erkek rollerinden bahsediliyor, kurgudan yola çıkılıyor ve beden istenildiği zaman çıkarılıp atılabilecek ve kadın ya da erkek olarak makyaj yapılabilecek bir maske olarak görülüyordu. Şu hâlde çoğumuzun huzursuz ruhlar olarak ortada dolaşması şaşılacak bir şey olmaktan çıkıyor. Kendi bedenini nesneleştiren insan kendisine de yabancılaşıyor; beden sonsuz ruhunu varlığının bir parçası olarak misafir edeceği aziz bir ev olmaktan çıkıyor, dilediğimizce oynayacağımız herhangi bir nesneye dönüşüyor. İnsanlar yalnızca başkalarının bedenlerini değil, kendi bedenini de nesneleştiriyor; birbirleriyle nesne-nesne ilişkisi kuruyorlar.

Postmodern dönemde bütün sağlam dayanaklarını ve “merkezlerini” kaybetmiş ruhlar bu kez de evini kaybediyor. İnsan ruhu bedenden bedene, olaydan olaya ama ve illa hep bir uçtan diğer uca savrulmalar yaşıyor. Georg Simmel insanların bu merkezini ve dayandığı şeyleri kaybedişiyle bağlayıcı değil, anlık tatminlere yöneldiğini söylerken haklıydı. Bir mekândan diğer mekâna savrulan, çaresizce bir şeyler arayan insanlar ne kendi benliklerine ne fikirlere ne zevklerine ne de eşlerine ve ilişkilerine sadakati biliyorlardı. Her şey flu ve belirsizdi.

Bu bir uçtan diğer uca savrulmalarda 21. yüzyılda bu kez ibrenin birbirleriyle yarış hâlinde rakipleri gibi kurgulanan kadın-erkeklerin iktidar ilişkileri, birinin yükselişi diğerinin düşüşünü kaçınılmaz kılan bir tahterevalli oyunu gibi yaşıyordu. Artık düşen erkek, yükselen kadındı.

ERKEKLER KİMİ PROTESTO EDİYOR?

20. yüzyıl gender, eşitlik teorileri, feminizm ve kadınlara haklar, özgürlükler, eşitlikler verirken erkeğe ne vadediyor? Galiba hiçbir şey? Çünkü iş sektörünün giderek bir hizmet sektörüne dönüşmesiyle kas gücüne olan ihtiyaç azalıyor. Giderek artan oranda erkek işsiz kalıyor. Daha çok teknik alanlarda aktif erkeklerin teknolojik gelişmeler ve yapay zekâ teknolojisi nedeniyle gelecekte daha da işlevsiz kalacağından korkuluyor. Hâlâ lider ve öncü pozisyonlarda erkekler bulunsa da hâlâ erkeklerin çoğu en “itibarsız ve pis” işleri yapıyor. Geçen günlerde açıklanan istatistiklere göre, Alman erkekler giderek artan bir şekilde bekâr olarak yaşamaya yöneliyorlar ve çoğu ömrü boyunca evlenmeyi düşünmüyor. Bu, kimileri tarafından kaybedilen erkeklige ve iktidara karşı bir protesto biçimi.

Empati noktasında güçlük çeken erkekler, sosyal yetkinlik gerektiren işlerde giderek daha az tercih ediliyor. Sosyal ilişkilerde kadınlar kadar mahir değiller ve bunun bedelini de ödüyorlar. İntiharlar değil sadece, madde bağımlılığı ve işsizlik de en çok erkeklerde görülüyor. Eski erkek rolünün yıkılmasıyla modelsiz ve yönsüz kalan erkek, evlenmeyerek, çalışmayarak ve çocuk yapmayarak intikamını alıyor. İstatistikler kendisini dezavantajlı ve mağdur hisseden erkeklerin sayısının giderek arttığını gösteriyor. Okullarda ağırlıklı olarak kadınlar tarafından eğitilen erkeklerin başarı oranının kızlardan düşük olması da, hem öğretim modellerinin hem de okulların genç erkeklerin ihtiyaçlarını dikkate almaması ve erkeklerin kızlarla aynı normlar

üzerinden değerlendirilmeleriyle açıklanıyor. Sessizce oturan ve güzel yazı yazan kız öğrencilerin yanında, ergenlikte birden büyüyen ve hâkim olmakta güçlük çektiği bedeni, kalınlaşan sesiyle hiperaktif erkekler “agresif” ve “kaba” bulunuyor.

Erkekler güç kaybediyor. “Political correct” olmak namına kadınların giderek daha avantajlı hâle geldiği iddia edilirken, erkekler tükeniyor. Geleceği elinden alındığını düşünen çoğu erkek, geçmişin erkek kahramanları ve ideallerinde teselli arıyor. Toplumlarına yeni bir gelecekte çok, özlenen bir geçmiş ve eski düzeni vaad eden pek çok aşırı sağ partinin yükselişi ve seçmenin genç erkeklerden oluşuyor olması tesadüf olmasa gerek: “Geleceğim yoksa geçmişimi olsun geri verin.” Bunun yanı sıra kimliği “iğdiş” edilen ve sürekli kaba, tacizci ve duygusuz gibi olumsuz sıfatlarla aşağılanan erkekliğin DEAŞ teröristlerinde kafa kesmek ve kadınlara tecavüz gibi radikal ve brutal erkeklik gösterilerinde ya da ırkçı saldırganların erkeksi agresyon ve öfkelerinde kendini gösterdiği söylenebilir. Zayıf erkek agresifleşiyor ve saldırıyor.

Eskiden evin reisi ve hamisi, kadının koruyucusu ya da bir savaşçı olan erkek, artık bu işlevlerini kaybettiği için bir boşlukta geziniyor. Nitekim ünlü sosyolog Slavoj Žižek erkeklerin bazı toplumlarda erkekliklerinin dönüm noktası olarak sayılan meslek seçimi ya da askerlik gibi bazı süreçleri yaşayamadıklarından yetişkinliğe geçemediklerini ve ebedî ergenler olarak kaldıklarını söylüyor. Kadının yükselişi, erkekleri genç ergenlere dönüştürüyor. Öte yandan erkekler çocuklaşırken kadınlar daha erken olgunlaşıyor ve kadın rolünü benimsiyorlar. Kızlar erken yaşta kendi ayakları üzerinde durduğunu, bağımsız ve ne kadar güçlü olduğunu etrafa kanıtlama baskısıyla karşılaşılıyor.

BİR HASTALIK OLARAK ERKEKLİK

Gender teorisi altın çağını yaşarken pek çok düşünür felsefeci ve bilim adamı da bir ideoloji olarak gördükleri gender akımına ciddi eleştiriler getiriyor.

Žižek, bu hafta Alman die Welt gazetesi içi kaleme aldığı “Bir Hastalık Olarak Erkeklik” başlıklı yazısında, Amerika Psikoloji Derneği’nin yeni yayımlanan bildirisinde geleneksel erkekliği “toksik bir hastalık” olarak tanımlamasını eleştiriyor. Dernek, duyguları bastırma, acıyı göstermeme, başkalarından yardım isteyememe gibi geleneksel erkeksi özellikleri bir toksin olarak tanımlıyor ve geleneksel erkeklik bertaraf edilmesi gereken bir rahatsızlık olarak etiketleniyor. Žižek subjektif bir görüşün hatta bir ideolojinin tıbbi terimlerle maskelenerek nesnelleştirilmesinden ve bilimselleştirilmesinden endişe etmekte hiç de haksız değil gibi.

Viyanalı psikiyatrist Raphael Bonelli, gender teorilerindeki esas sorunu cinsler arası mutlak eşitlik iddiası ve farklılıkların yok edilmesi olarak görüyor. Bonelli’ye göre danışmanlığını yaptığı pek çok çiftte gördüğü temel problem ilişkilerde ya erkeğin ya da kadının eksik kalması. Bonelli evliliğinde sorun yaşayan kadınlara “Bu ilişkideki tek kadın sizsiniz, lütfen erkeği taklidi bırakın ve kadın olun” dediğini aktarıyor. Benzer şekilde çoğu özgürlükçü,

eşitlikçi erkeğin de eşleri tarafından “gerçek” adamlarla aldatıldıklarını söylüyor. Ünlü psikiyatriste göre kadın erkek ilişkilerini tam da eşitlenmek istenen farklılıklar cazip kılıyor. Eşit göz hizasında, eşit değerde ama farklı kimliklerle sağlıklı ilişkiler, içerisinde hem sürprizler hem de zıtlığın getirdiği gerginlikten doğan bir yaşam enerjisi taşıyor.

Cinsler arası biyolojik farklılıklar inkâr edilse de bu pratikte bir şey ifade etmiyor. Evet, kadınlar hâlâ telefonda en çok konuşan cins ve erkekler hâlâ duyguları hakkında kadınlar kadar rahat konuşamıyor. Bonelli’ye göre erkekler sistematik ve düz düşünme becerileriyle kadınların hayatını sadeleştirip kolaylaştırabilir, buna mukabil kadınlar da düz ve sığ erkek beynini ve ruhunu renklendirebilirler. Kadın ve erkek birbirine el uzatabilir.

Gender teorileri ışığında kadın ve erkek eşitliğinin de kapitalizm çağında metalaştırıldığı ve insanlara sadece bir “his” verdiği görülüyor: “Dilediğini olabilirsiniz, cinsiyetini bile kendin seçebilirsiniz, sonsuz seçenekler seni bekliyor.” Ancak bu sınırsızlık sanrısıyla başı dönen insanlar en sonunda bedenleri, yaşam çevreleri ve psikolojileri kendilerine “ne olduklarını” hatırlattıklarında hüsrana uğruyorlar. Elde kalan sonsuz ihtimaller ve imkânlar; beklenen ve hiç gelmeyen bir erkek ve bir kadın veya yaşanmamış ya da çokça yaşanmışlıklardan “aşınmış” hayatlar var. İktidarları elinden alınan ve zayıf düşen erkekler “bitiyor”, zayıflığın ve çaresizliğin bile meşrulaştıramayacağı bir öfkeyle kendileri biterken, karşı cinsi de bitiriyor, âdeta ölürken öldürüyorlar. Erkeksi erdemlere artık kadınların da erkeklerin de ne çok ihtiyacı var: Onur, mertlik, cesaret ve baskıya boyun eğmeme. Kadın, erkek, herkes, her yerden insanın dişi yanını, merhametini, şefkatini ve nazik ruhunu çağa karşı savunacak bu “erkeksi” erdemleri çağırıyor.